

MATIES MAZARICO

Pere Manzanares

Maties, no érets predestinat a la música, t'autodefineixes com a autodidacte.

Efectivament, he cursat estudis de tècnic agrícola a Tolosa de Llenguadoc i he marxat per exercir sis anys França endins. Però aquesta no era la meua via, he triat de canviar de vida i he tornat al país el 1975. Ja havia començat a interessar-me per la música, concretament pel *folk*, com era de moda en aquells anys a l'inici dels setanta. En tornar no vaig trigar gaire a aparèixer en públic amb alguna cançó integrant el Grup Guillem de Cabestany.

Quin va ser el teu primer instrument? La guitarra, per suposat?

De fet, l'harmònica, també la flauta de bec i després la guitarra.

D'entrada et vas dedicar a la cançó popular i tradicional?

No, vaig començar fent Nova Cançó, musicant poemes de Joan Morer i de Francesc Català i afegint-hi lletres meves. El 1976 vaig conèixer en Pere Figueres i el Jordi Auvergne, i em van convidar a integrar el Grup Guillem de Cabestany. Però ràpidament vaig decantar-me cap a la cançó tradicional.

Després vaig conèixer en Ramon Gual (el fill de l'editor) i al cap de pocs anys ja no cantava més cançons per dedicar-me exclusivament als instruments.

Quin procés vas seguir?

Ja havia començat a aprendre a tocar l'acordió diatònic i flautes. A partir del 81 seguien el sac de gemecs, flabiols i una miqueta d'instruments de canya. Al conservatori de Perpinyà vaig estudiar el tible amb el mestre Max Havard i en solitari anavi aprenent altres instruments.

És al final dels anys 70 que graves a Terra Nostra el teu disc *folk*?

Sí, *A la vora del Folk*, el 79 amb en Ramon Gual. Però ja hi havia una cara Nova Cançó i una altra amb cançons tradicionals encara marca-des per l'estil *folk* nord-americà.

Com s'efectua el canvi d'orientació i de gènere?

Tocant amb el Joan Miquel Parayre i el Ramon Gual, investigant en llibres, redescobrint i reincorporant temes trobats en cançoners populars. A Catalunya Nord no hi havia cap sac de gemecs i al sud encara no se'n fabricava. N'èrem a la recerca de plànols i dibuixos a partir d'antigues cornamuses. Vaig ser un dels primers a anar al darre-re del sac de gemecs català esperant que un guitarrer en fes un. El meu primer sac, cap a l'any 84, era del Jordi Tomàs, del Penedès.

El vas encarregar?

D'una certa manera, sí. Encara tenia imperfeccions perquè havia copiat un instrument. Fer-lo sonar

amb l'escala del dia d'avui era tota una història. En Jordi havia copiat un instrument antic del Penedès i va fer-ne per als primers músics interessats. Trobar l'equilibri entre gralles i bordons resultà una feina que va durar anys.

Això del sac de gemecs, ha fet escola?

Ja devem ser prop de quaranta saccaires a tot Catalunya. Cada any hi ha més gent que s'hi apunta, però molts abandonen perquè no cal creure que sigui un instrument que soni tot sol. Ara hi ha una dotzena de guitarrers o luthiers que en fabriquen.

Tu, no t'hi has dedicat mai a la fabricació?

No perquè es necessita unes eines especials, és un veritable ofici. Jo faig instruments de canya des dels anys 80, perquè es un material fàcil de trobar, ja ho tens tot foradat. He provat de fer totes les famílies d'instruments de canya possibles, és a dir, de bec, travessers amb foradets o bé clarinets. Fa alguns mesos he emprès la realització de flabiols. Penso tenir-ne una bona col·lecció amb totes les tonalitats possibles. En total, n'he fet 14 de diferents. Ara bé, sóc músic i no fabricant.

Quan actues, fas seguir tots aquests instruments?

Sol, tinc més eines que quan vaig acompanyat. M'interessa fer sentir a la gent tot d'instruments dife-

rents perquè pot resultar pesat fer-ne sonar un sol durant una hora i mitja. Doncs vaig presentant el sac de gemecs, que encara molta gent desconeix i atribueix als països cèltics; els flabiols també, que són ben típics de casa nostra; després alguna flauteta de canya, amb un clarinet també de canya; l'acordió diatònic, la guitarra ja fa anys que l'he deixada, també una miqueta de gralla o de tarota per fer conèixer la família dels oboès. En duet, faig seguir el violí. L'únic instrument de corda que utilitzo és un guitarró valencià i també el tamborí de cordes per acompanyar el flabiol en lloc del tamborí corrent de pell.

Qui diu representació, diu públic. Hi ha un públic a la Catalunya Nord per a la teva música?

Per descomptat, hi ha millor recepció al sud. Aquí el públic és estret, però variat. Tan pot ser un concert per a una associació com una festa major, una cercavila, acompanyar els gegants de Vilafranca de Conflent, animacions medievals o l'animació d'algun sopar. Des de fa un parell d'anys també dono classes a l'aula de música de Figueres al voltant del sac de gemecs i del flabiol.

Penses que hi ha futur per a aquesta música?

No cal somiar, no farem competència a les músiques actuals de gran consum; tampoc és el propòsit. Però cada any alguns apassio-

nats aprenen a tocar el sac de gemecs, els flabiols i l'acordió diatònic. No parlem de les gralles, perquè a Catalunya més de dues mil persones en toquen més o menys bé. La multiplicació de les colles, el desenvolupament del món casteller, la música tradicional al carrer, són elements favorables. Aquí al nord tenim molta més feina per recuperar aquesta música. Comptem, però, amb dos joves professors del conservatori de Perpinyà que ensenyen a tocar el flabiol, el tamborí, la gralla i la tenora.

Quan veus les concentracions al voltant de la música tradicional bretona o cèltica, què t'inspira? Enveja?

No podem, nosaltres, els catalans, aplegar tanta gent. Tampoc tenim tants músics com a Bretanya, Irlanda o Escòcia, però les nostres trobades (Arbúcies, Arsèguel...) també fan goig.

A Bretanya, assistim a un fenomen de masses, hi ha una autoestimació per la música tradicional o ètnica, cosa que no veiem a Catalunya.

A Catalunya és molt més marginal. Els joves catalans no necessiten aquesta música per reivindicar o afirmar una cultura i una identitat. En canvi, a Bretanya la identitat és en procés de reconquesta, per tant els joves s'aferren a tot allò que poden i la música és un element identitari emblemàtic. A més, l'es-

Ministrils del Raval

de Terrassa

Venda CD-ROM:
lpuig@campus.uoc.es
Tel. 937 330 915

GRÀFIQUES LLUÇANÈS

Sant Pere, 32
08513 Prats del Lluçanès
Tel. Fax 93 856 01 54
e-mail: mariapla@mx3.redestb.es

til musical cèltic ha esdevingut una moda arreu del món.

La integració o la barreja d'instruments tradicionals amb conjunts musicals elèctrics, pot ser una via cara a la modernització d'aquests instruments?

És veritat que certs grups a Catalunya practiquen aquesta associació. Personalment, m'agrada més la música acústica, doncs no forçaré pas per tenir bateria o baix elèctric.

Però si et demanessin de participar en un conjunt d'aquests, acceptaries?

Si fessin coses interessants i si les meves melodies fossin prou posades en relleu i no quedessin aixafades sobre una base de percussió binària, com és sovint el cas de les músiques actuals, perquè no? És evident que ens cal fer la nostra música acústica prescindint de com la feien els nostres avantpas-

sats, ens cal fer música amb les influències del moment, tenim una necessitat d'adaptació. També he vist coses molt dolentes, cal encertar un equilibri entre instruments elèctrics i tradicionals, però això costa. Fer sonar, per exemple, un sac de gemecs amb una harmonia molt carregada de guitarres i teclats pot fer perdre el color i l'ambient propi del sac. S'ha de procurar fer una música del nostre temps amb qualsevol instrument, és la funció dels músics. No cal fer una música de museu.

Quina és la situació de la música tradicional a Catalunya Nord?

A Catalunya Nord ja no em trobo sol, cal comptar amb el Grup Crescendo, integrat per Joan Miquel Parayre i Ramon Gual, Els Ministrils del Rosselló, els joves de l'Aujam Musical, els grallers d'Aire Nou de Bao i els alumnes flabiolaires de Frederic Guisset. Ben segur, tinc molts més companys al

sud on hi han també moltes més oportunitats de trobades i actuacions.

Podem esperar alguna gravació teva?

Res de concret. Els dos discs fins ara gravats ja fa anys que són exhaurits. Només tinc alguna peça en els discs col·lectius del festival Tradicionari de Barcelona. No he mai privilegiat la música de conserva. A despit de possibles peticions del públic, privilegio la música viva en directe. He escollit una manera de viure, amb moltes dificultats, però tinc la sort de fer el que m'agrada.

urbàlia rurana

**Contractació:
963 808 691**